

ΦΠΑ, Τιμολόγια εξωτερικού, Κρατήσεις και Ορθές Διαδικασίες: Οδηγός για Επιστημονικά Υπεύθυνους/ες και Συνεργάτες

Στο πλαίσιο της ορθής οικονομικής διαχείρισης και προς αποφυγή καθυστερήσεων ή επανειλημμένων διευκρινίσεων κατά την εκκαθάριση δαπανών από τη ΜΟΔΥ, παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις σχετικά με την **έκδοση, διαχείριση και εκκαθάριση τιμολογίων συνεργατών και προμηθευτών**, ιδίως αυτών που προέρχονται από **προμηθευτές του εξωτερικού**, καθώς και με τη **σωστή εφαρμογή ΦΠΑ**, τις **κρατήσεις** και τη **διόρθωση παραστατικών**.

Τιμολόγια από το Εξωτερικό και Διαχείριση ΦΠΑ

Στα τιμολόγια που εκδίδονται από προμηθευτές του εξωτερικού (εντός ή εκτός Ε.Ε.) εφαρμόζονται διαφορετικοί τρόποι χειρισμού του ΦΠΑ, ανάλογα με τη χώρα προέλευσης, το είδος της συναλλαγής (αγαθά ή υπηρεσίες) και την κατηγορία του προγράμματος.

Ο ΦΠΑ σε τιμολόγια εξωτερικού αποτελεί δαπάνη του έργου μόνο όταν:

- δεν υπάρχει δικαίωμα έκπτωσης (σε όλα τα έργα εκτός παροχής υπηρεσίας), και
- ο ΦΠΑ έχει πράγματι καταβληθεί (π.χ. στο τελωνείο ή στο τιμολόγιο ξένης χώρας).

Σε κάθε άλλη περίπτωση (δικαίωμα έκπτωσης ή απαλλαγής) ο ΦΠΑ δεν επιβαρύνει το έργο και δεν καταχωρίζεται ως δαπάνη.

Λόγω της ιδιαιτερότητας του θέματος, **οι Επιστημονικά Υπεύθυνοι/ες και οι συνεργάτες τους πρέπει να έρχονται σε επικοινωνία με τη ΜΟΔΥ** πριν την πραγματοποίηση δαπάνης από το εξωτερικό, ώστε να επιβεβαιώνεται ο ορθός χειρισμός και η επιλεξιμότητα του ΦΠΑ.

Υποχρέωση Αναγραφής Απαλλακτικής Διάταξης ΦΠΑ

Κατά την έκδοση **τιμολογίων αμοιβών συνεργατών** στο πλαίσιο συμβάσεων έργων του ΕΛΚΕ, είναι **υποχρεωτική η αναγραφή της σχετικής απαλλακτικής διάταξης ΦΠΑ**, σύμφωνα με τη νομοθεσία και το είδος της παρεχόμενης υπηρεσίας.

Η αναγραφή αυτή διασφαλίζει τη **φορολογική ορθότητα** του παραστατικού και επιτρέπει στη ΜΟΔΥ να **προχωρήσει στην εκκαθάριση και πληρωμή** χωρίς καθυστερήσεις ή επιστροφές για διόρθωση. Η **παράλειψη ή εσφαλμένη αναγραφή** απαλλακτικής διάταξης καθιστά το παραστατικό **μη αποδεκτό** και απαιτεί **έκδοση πιστωτικού τιμολογίου** και νέου, ορθού παραστατικού. Οι βασικές περιπτώσεις απαλλαγής που εφαρμόζονται στα τιμολόγια συνεργατών συνοψίζονται παρακάτω:

Κατηγορία Συνεργασίας	Ισχύουσα Διάταξη	Ενδεικτική Αναγραφή στο Τιμολόγιο	Παρατηρήσεις
Διδασκαλία / Εκπαιδευτικές Υπηρεσίες	Άρθρο 27 περ. ια) και ιβ) του Ν. 5144/2024	«Απαλλαγή ΦΠΑ σύμφωνα με το άρθρο 27 του Ν. 5144/2024 (παροχή υπηρεσιών εκπαίδευσης)»	Αφορά συνεργασίες με διδακτικό ή εκπαιδευτικό έργο.
Ευρωπαϊκά / Χρηματοδοτούμενα Έργα με απαλλαγή ΦΠΑ	ΠΟΛ. 1128/1997 (ΦΕΚ Β' 311/1997)	«Απαλλαγή ΦΠΑ σύμφωνα με την ΠΟΛ. 1128/1997»	Για έργα χρηματοδοτούμενα από Ε.Ε.
Μικρές Επιχειρήσεις (Απαλλαγή ΦΠΑ)	Άρθρο 44 του Ν. 5144/2024	«Απαλλαγή ΦΠΑ βάσει του άρθρου 44 του Ν. 5144/2024 (καθεστώς μικρών επιχειρήσεων)»	Απαιτείται βεβαίωση απαλλαγής από τη Δ.Ο.Υ. πριν τη σύμβαση.

Ορθή Έκδοση και Περιεχόμενο Τιμολογίων

Υπενθυμίζεται ότι κάθε παραστατικό (τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών) πρέπει να είναι **φορολογικά ορθό, να αναγράφει πλήρως τα απαιτούμενα στοιχεία και να συνδέεται ρητά με το αντίστοιχο έργο και σύμβαση**. Πέραν των υποχρεωτικών φορολογικών στοιχείων που προβλέπονται από τη νομοθεσία (ΑΦΜ, Δ.Ο.Υ., ημερομηνία, καθαρή αξία, ποσά, στοιχεία εκδότη και λήπτη), θα πρέπει να περιλαμβάνει επιπλέον τα εξής:

- Κωδικό έργου
- Τη φράση: «Αμοιβή βάσει της από .../.../... σύμβασης στο πλαίσιο του έργου που χρηματοδοτείται από για το χρονικό διάστημα από .../.../..... έως .../.../..... »
- Κωδικό ΜΑΡΚ
- Απαλλακτική διάταξη ΦΠΑ (όπου εφαρμόζεται)
- Αναφορά στην παράγραφο 9 του άρθρου 39 του Ν. 4387/2016 (όπου απαιτείται)

Η μη αναγραφή των παραπάνω ενδέχεται να οδηγήσει σε επιστροφή του παραστατικού για διόρθωση.

Διόρθωση Τιμολογίων αμειβομένων

Σε περιπτώσεις όπου έχουν διαπιστωθεί **λάθη ή παραλείψεις** στα τιμολόγια αμοιβών συνεργατών, απαιτείται **άμεση διόρθωση** ώστε να διασφαλιστεί η νομιμότητα και η ορθή εκκαθάριση της δαπάνης. Η διαδικασία διόρθωσης εξαρτάται από το **είδος του λάθους** (αριθμητικό ή μη αριθμητικό) και από το **αν το τιμολόγιο φέρει QR code**.

Η **ορθή διόρθωση** είναι κρίσιμη, καθώς παραστατικά με λανθασμένα στοιχεία (π.χ. ποσά, κωδικούς έργου, απαλλακτικές διατάξεις) **δεν μπορούν να εκκαθαριστούν** από τη ΜΟΔΥ και **επιστρέφονται** στον εκδότη για επανέκδοση.

Ακολουθούν οι βασικές οδηγίες:

Αριθμητικά λάθη (ποσά, υπολογισμοί):

- Αν το τιμολόγιο διαθέτει QR code → Εκδίδεται **πιστωτικό τιμολόγιο** με αναφορά στο αρχικό και νέο, ορθό τιμολόγιο.
- Αν δεν διαθέτει QR code → Εκδίδεται πιστωτικό με αιτιολογία «*Λανθασμένη έκδοση του υπ' αριθμ. ... τιμολογίου*» και νέο παραστατικό.

Μη αριθμητικά λάθη (π.χ. λανθασμένος αριθμός έργου):

- Δεν απαιτείται πιστωτικό τιμολόγιο.
- Υποβάλλεται **Υπεύθυνη Δήλωση μέσω gov.gr**, όπου δηλώνονται τα ορθά στοιχεία.

Μεταβολή Καθεστώτος Απασχόλησης

Σε ορισμένες περιπτώσεις, συνεργάτες που απασχολούνται στο πλαίσιο έργων του ΕΛΚΕ ενδέχεται, κατά τη διάρκεια της συνεργασίας τους, να προχωρήσουν σε **έναρξη επαγγελματικής δραστηριότητας** (ΑΦΜ επιτηδευσίας). Η μεταβολή αυτή επηρεάζει **τον τρόπο έκδοσης παραστατικών και την ασφαλιστική αντιμετώπιση**, γι' αυτό απαιτείται ιδιαίτερη προσοχή και **έγκαιρη ενημέρωση της ΜΟΔΥ** πριν από οποιαδήποτε μεταβολή.

Το Παραστατικό Παρεχόμενων Υπηρεσιών ΠΠΥ (πρώην τίτλος κτήσης) εκδίδεται **μόνο για φυσικά πρόσωπα χωρίς επαγγελματική ιδιότητα**, κατά την **ημερομηνία πληρωμής**. Αν στο μεταξύ έχει γίνει έναρξη επαγγέλματος, **δεν επιτρέπεται** η πληρωμή με τίτλο κτήσης. Στην περίπτωση αυτή, η αμοιβή πρέπει να καταβληθεί **με τιμολόγιο παροχής υπηρεσιών (Τ.Π.Υ.)**, ακόμη και αν η εργασία παρασχέθηκε πριν από την έναρξη.

Πριν προβούν σε έναρξη επαγγέλματος, οι συνεργάτες θα πρέπει:

- να **ενημερώνουν τη ΜΟΔΥ**, ώστε να δρομολογηθεί έγκαιρα η εξόφληση τυχόν εκκρεμών αμοιβών, και
- να **ολοκληρώνουν πρώτα την πληρωμή** για την περίοδο απασχόλησής τους ως μη επιτηδευματίες.

Με αυτόν τον τρόπο διασφαλίζεται η **νομιμότητα της πληρωμής**, η **ορθή απόδοση εισφορών** και η **αποφυγή φορολογικών κινδύνων** ή αναδρομικών υποχρεώσεων.

Κρατήσεις Φόρου και Τρόπος Πληρωμής

Κατά την εκκαθάριση και πληρωμή δαπανών που πραγματοποιούνται στο εσωτερικό, εφαρμόζονται υποχρεωτικά οι νόμιμες κρατήσεις φόρου, σύμφωνα με τη φορολογική νομοθεσία. Οι κρατήσεις αυτές παρακρατούνται από τον ΕΛΚΕ κατά την πληρωμή του προμηθευτή ή του συνεργάτη και αποδίδονται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. Ο δικαιούχος λαμβάνει βεβαίωση παρακράτησης φόρου μετά την εκκαθάριση, ενώ **το τελικό καταβλητέο ποσό είναι μειωμένο κατά τις προβλεπόμενες κρατήσεις**.

Ο/Η Επιστημονικά Υπεύθυνος/η, σε περίπτωση άμεσης εξόφλησης, **δεν υπολογίζει ούτε αποδίδει** ο ίδιος τις κρατήσεις φόρου και **δεν δικαιούται τη διαφορά** των παρακρατηθέντων ποσών, οι οποίες αποδίδονται **αποκλειστικά από τον ΕΛΚΕ** στην αρμόδια Δ.Ο.Υ.

Πέραν των κρατήσεων, υπενθυμίζεται ότι για ποσά **άνω των 500,00 €** η πληρωμή πρέπει να γίνεται **υποχρεωτικά μέσω τραπεζής**, ενώ για τιμολόγια που έχουν ήδη εξοφληθεί πρέπει να προσκομίζεται αποδεικτικό εξόφλησης (π.χ. τραπεζικό έγγραφο ή απόδειξη POS).

Κατά την πληρωμή δαπανών εσωτερικού μέχρι 1.000,00 €, εφαρμόζονται οι ακόλουθες κρατήσεις:

Είδος Παραστατικού	Όριο Καθαρής Αξίας	Ποσοστό Παρακράτησης	Εφαρμογή
Τιμολόγια Αγοράς Αγαθών	>150,00 €	4%	Φόρος προμηθευτών αγαθών
Τιμολόγια Παροχής Υπηρεσιών (επαγγελματίες)	>150,00 €	8%	Φόρος παρόχων υπηρεσιών
Τ.Π.Υ. (κατονομαζόμενα επαγγέλματα)	≤300,00 €	0%	Καμία παρακράτηση φόρου
Τ.Π.Υ. (κατονομαζόμενα επαγγέλματα)	>300,00 €	20%	Φόρος επί καθαρής αξίας
Επιπλέον για όλα τα παραπάνω	>1.000,00 €	0,10%	Κράτηση ΕΑΑΔΗΣΥ

Σε περιπτώσεις έκδοσης **ηλεκτρονικού τιμολογίου B2G**, η πληρωμή πραγματοποιείται **αποκλειστικά μέσω του ΕΛΚΕ**, μετά την ηλεκτρονική αποδοχή του τιμολογίου από τον φορέα **ανεξαρτήτως αξίας**.

Συνιστάται στους/στις Επιστημονικά Υπεύθυνους/ες να μην προβαίνουν σε απευθείας εξοφλήσεις δαπανών, αλλά να υποβάλλουν όλα τα παραστατικά στη ΜΟΔΥ για πληρωμή μέσω ΕΛΚΕ, ώστε να εξασφαλίζεται η νομιμότητα, η σωστή παρακράτηση φόρων και η πλήρης τεκμηρίωση κάθε συναλλαγής.

Πρόσθετες Επισημάνσεις

- Πρόσθετες χρεώσεις (μεταφορικά, συσκευασία, λοιπά έξοδα) **δεν θεωρούνται επιλέξιμες**, εκτός εάν προβλέπονται ρητά στη σύμβαση ή στην αρχική προσφορά.
- Για **συμμετοχές σε συνέδρια χωρίς μετακίνηση ή διαμονή**, το παραστατικό συμμετοχής (απόδειξη ή τιμολόγιο) πρέπει **να εκδίδεται στα στοιχεία του ΕΛΚΕ του Χαροκοπείου Πανεπιστημίου**.

Η ΜΟΔΥ παραμένει στη διάθεση όλων των συνεργατών και Επιστημονικά Υπευθύνων για πρόσθετες **διευκρινίσεις και υποστήριξη** σχετικά με τα ως άνω θέματα.